

“Το Οικ. Πατριαρχείο γνωρίζει καλά την πανορθόδοξον ευθύνη”

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Το μήνυμα ότι «Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον γνωρίζει καλώς την πανορθόδοξον ευθύνην του και, επίσης, τον τρόπον της εφαρμογής της», στέλνει ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος , με αποκλειστική του συνέντευξη στον «Φ», ο οποίος ήταν παρών στην επίσκεψη (5-9 Μαρτίου) του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου Β΄ στο Φανάρι.

Του Αριστείδη Βικέτου

Η επίσκεψη, επισημαίνει ο κ. Βαρθολομαίος, του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου εις το Κέντρον της Ορθοδοξίας «επιβεβαίωσε τους ιστορικούς και αδελφικούς δεσμούς των Εκκλησιών Κύπρου και Κωνσταντινουπόλεως». Επίσης , τονίζει ότι με

τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο υπάρχει σύμπλευση «και εις το θέμα προωθήσεως των διαχριστιανικών σχέσεων και του διαθρησκειακού διαλόγου. Έχει (ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος) όραμα και υγιή ρεαλισμόν».

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης απάντησε σε ερωτήσεις μας για το Ουκρανικό εκκλησιαστικό ζήτημα και το ρόλο του Πατριαρχείου Μόσχας στην πρόκληση ρήγματος στην πανορθόδοξη ενότητα. Μεταξύ άλλων ο κ. Βαρθολομαίος αποσαφηνίζει:

-Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, επί μακρόν είχε διεξαγάγει διάλογον με το Πατριαρχείον Μόσχας διά την εν Ουκρανία εκκλησιαστικήν κατάστασιν. Η Μόσχα, με συστηματικόν τρόπον, παρεμπόδιζε την πρόοδον και την ετική έκβασιν αυτού του διαλόγου.

-Το Ουκρανικό αυτοκέφαλο αποτελεί τετελεσμένο εκκλησιαστικό γεγονός .

*Το ιστορικώς και λογικώς παράδοξον είναι ότι το Πατριαρχείο Μόσχας και αι λοιπαί Εκκλησίαι, που ταυτίζονται με αυτό, υποσκάπτουν πρωτίστως τα θεμέλια του ιδικού των αυτοκεφάλου καθεστώτος, το οποίο έλαβαν με ανάλογο τρόπον παρά της Μητρός Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, κανονικό έδαφος της οποίας απετελούν , όπως και η Εκκλησία της Ουκρανίας.

-Η μόνη λύση είναι η αναγνώρισης του Ουκρανικού αυτοκέφαλου εκ μέρους όλων των Ορθοδόξων Προκαθημένων.

Στην αποκλειστική συνέντευξη στον «Φ» ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος αναφέρεται στα 28 χρόνια της Πατριαρχίας Του, την μέριμνα για την νεολαία, τα κρίσιμα ζητήματα για την κοινωνία και για τις προσκυνηματικές επισκέψεις στις αλησμόνητες πατρίδες της Μ. Ασίας, της Αν. Θράκης και τις επισκέψεις στην γενέτειρα του Ίμβρο.

*Παρατίθεται αυτούσιο το πλήρες κείμενο της συνέντευξης

ΕΡ: Με πρόσκληση Σας επισκέφτηκε πρόσφατα την ΜτΧΕ ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος. Ποια ήταν τα θέματα των συνομιλιών Σας και πώς αποτιμάτε τον ρόλο του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου και της Εκκλησίας Κύπρου στις πανορθόδοξες, τις διαχριστιανικές σχέσεις και τους διαθρησκειακούς διαλόγους; Το γεγονός ότι συλλειτουργήσατε στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό την Κυριακή της Ορθοδοξίας έχει κάποιο ιδιαίτερο συμβολισμό και μήνυμα;

ΑΠ: Η επίσκεψις του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου εις το

Κέντρον της Ορθοδοξίας επιβεβαίωσε τους ιστορικούς και αδελφικούς δεσμούς των Εκκλησιών Κύπρου και Κωνσταντινουπόλεως. Επαινέσαμεν δια πολλοστήν φοράν την καθοριστικήν συμβολήν του Μακαριωτάτου κατά την τελευταίαν φάσιν προετοιμασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου και την αξιέπαινον προσπάθειαν του προς γεφύρωσιν των διαφορών και την ενίσχυσιν της πανορθόδοξου ενότητας, όπως επίσης και την εκκλησίαν του δια την ανάγκην κοινής μαρτυρίας των Ορθοδόξων Εκκλησιών έναντι των μεγάλων προκλήσεων και προβλημάτων του σύγχρονου κόσμου. Αλησμόνητος παραμένει η παρουσία και η συμβολή του Μακαριωτάτου κατά τας εργασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου εν Κρήτη. Με την παρρησίαν και την ευγλωττίαν του, με τας εκκλησιολογικώς τεθεμελιωμένας παρεμβάσεις και προτάσεις του, συνέβαλε μέγας εις την πρόοδον και επιτυχή ολοκλήρωσιν του συνοδικού έργου. Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου άφησε ανεξίτηλον την σφραγίδα του εις την Σύνοδον της Κρήτης.

Συμπλέομεν με τον Μακαριώτατον και εις το θέμα προωθήσεως των διαχριστιανικών σχέσεων και του διαθρησκειακού διαλόγου. Έχει όραμα και υγιή ρεαλισμόν.

Όσον αφορά εις το συλλείτουργον κατά την Κυριακήν της Ορθοδοξίας, είναι προφανές ότι το κοινόν Ποτήριον, όπως κάθε Θεία Λειτουργία, είναι η κατ' εξοχήν έκφρασις της ενότητας των Εκκλησιών μας. Αυτή η ενότης καρποφορεί εις όλα τας διαστάσεις του εκκλησιαστικού βίου.

ΕΡ: Επί της Πατριαρχίας Σας έγιναν οι περισσότερες πανορθόδοξες Διασκέψεις και Συνάξεις Προκαθημένων, ίσως, των τελευταίων αιώνων, με αποκορύφωμα την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, το 2016. Με το ζήτημα της Ουκρανίας, κυρίως, έχουμε μια άλλη κατάσταση, Πώς εκτιμάτε τα νέα δεδομένα για την πανορθόδοξη ενότητα;

ΑΠ: Αι κατά τόπους Ορθόδοξοι Εκκλησίαι, με επί κεφαλής το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, κατέβαλον συντόνους προσπάθειας δια την καλήν προετοιμασίαν της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου διά μέσου των πανορθοδόξων Διασκέψεων και των Συνάξεων των Προκαθημένων και άλλων δράσεων. Δυστυχώς, όμως, η αποχή, διά ανακοινώσεως την δωδεκάτην ώραν, τεσσάρων Εκκλησιών από την Σύνοδον και η μή αποδοχή τουλάχιστον εκπεφρασμένως, των αποφάσεών της υπ' αυτών, προκάλεσε ρήγμα εις την πανορθόδοξον ενότητα.

Η αντίδρασις του Πατριαρχείου Μόσχας εις την απόφασιν της περί ημάς Αγίας και Ιεράς Συνόδου δι' απόδοσιν αυτοκεφάλου καθεστώτος εις την Εκκλησίαν της Ουκρανίας δια μονομερούς διακοπής κοινωνίας μετά του Οικουμενικού Πατριαρχείου, και εν συνεχεία μετά των δύο Εκκλησιών αι οποίαι ανεγνώρισαν το

Ουκρανικόν αυτοκέφαλον, προσέθεσε νέας μεγάλας δυσκολίας εις τας σχέσεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών.

ΕΡ: Οι εμπνευστές της “αδελφικής συνάντησης” στο Αμμάν, θέλουν να υπάρξει συνέχεια. Πώς θα αντιμετωπίζατε ένα τέτοιο ενδεχόμενο «διορθοδόξων» συναντήσεων χωρίς την Πρωτόθρονη Εκκλησία;

ΑΠ: Η καινοφανής πρωτοβουλία του Μακαριωτάτου Πατριάρχουν Ιεροσολύμων κ. Θεοφίλου, με προφανή επ’ αυτής την σφραγίδα του Πατριαρχείου Μόσχας, υπήρξεν εν περαιτέρω πλήγμα εις την κατωχυρωμένην υπό οικουμενικών συνόδων εκκλησιολογικήν δομήν της Ορθοδόξου Εκκλησίας και την καθηγιασμένην επί μακρούς αιώνας πρακτικήν λειτουργίας των διορθοδόξων σχέσεων. Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, επί μακρόν είχε διεξαγάγει διάλογον με το Πατριαρχείον Μόσχας διά την εν Ουκρανία εκκλησιαστικήν κατάστασιν. Η Μόσχα, με συστηματικόν τρόπον, παρεμπόδιζε την πρόοδον και την θετική έκβασιν αυτού του διαλόγου.

Και τώρα, μετά την ανακήρυξιν της αυτοκεφαλίας, ζητείται εκ μέρους διαφόρων, μη εμπλεκομένων άμεσα εις το Ουκρανικόν αυτοκέφαλον, Ορθοδόξων Εκκλησιών, από Οικουμενικόν Πατριαρχείον Πανορθόδοξος Σύναξις περί ενός θέματος, το οποίον έχει κανονικώς, οριστικώς και αμετακλήτως διεθετηθεί.

Η μόνη λύσις είναι η αναγνώρισις του Ουκρανικού αυτοκέφαλου εκ μέρους όλων των Ορθοδόξων Προκαθημένων. Κάθε άλλη προσπάθεια, είτε αυτή λέγεται μονομερής διακοπή ευχαριστιακής κοινωνίας, είτε «αδελφική συνάντησις», είτε προσπάθεια δυσφημίσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου και του Προκαθημένου του προσωπικώς, ως δήθεν υπαιτίων διά τα προβλήματα εις τας διορθοδόξους σχέσεις, όχι μόνον δεν οδηγούν εις θετικό αποτέλεσμα, αλλά προξενούν περαιτέρω εντάσεις και αμαυρώνουν την εικόνα της Ορθοδοξίας εις τα όμματα των λοιπών Χριστιανών και εξασθενούν την μαρτυρίαν της εις τον σύγχρονον κόσμον.

ΕΡ: Εκτιμάτε ότι εκ μέρους του Πατριαρχείου Μόσχας υπάρχει σχέδιο φθοράς και υποβάθμισης του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των άλλων πρεσβυγενών;

ΑΠ: Το Ουκρανικόν αυτοκέφαλον αποτελεί τετελεσμένον εκκλησιαστικόν γεγονός, το οποίον καμία αμφισβήτησις ή καμιά προσπάθεια από οποιανδήποτε Εκκλησίαν δεν δύναται να ακυρώσει. Το ιστορικώς και λογικώς παράδοξον είναι ότι το Πατριαρχείον Μόσχας και αι λοιπαί Εκκλησiai που ταυτίζονται με αυτό, υποσκάπτουν πρωτίστως τα θεμέλια του ιδικού των αυτοκεφάλου καθεστώτος, το

οποίον έλαβον με ανάλογον τρόπον παρά της Μητρός Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, κανονικόν έδαφος της οποίας απετέλουν, όπως και η Εκκλησία της Ουκρανίας.

ΕΡ: Ο Επίσκοπος Μαργκβέτι και Ουμπίσα, Μελχισεδέκ, εκ μέρους του Πατριάρχη Γεωργίας , Ηλίου, στην προσφώνηση του κατά την 80η επέτειο των γενεθλίων Σας τόνισε : «Το Φανάρι, Παναγιώτατε, γνωρίζει πάντα να φέρεται ως Μητέρα, διότι είναι γνήσια Μητέρα». Το ερώτημα είναι κατά πόσον όλες οι θυγατέρες Εκκλησίες και οι έχουσες Αυτοκεφαλία από Οικουμενικές Συνόδους, τις οποίες κατά καιρούς στήριξε η ΜτΧΕ το αναγνωρίζουν αυτό;

ΑΠ: Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον γνωρίζει καλώς την πανορθόδοξον ευθύνην του και, επίσης, τον τρόπον της εφαρμογής της. Χωρίς τας πρωτοβουλίας του, δεν θα υπήρχε συμμετοχή και συμβολή της Ορθοδοξίας εις την Οικουμενικήν Κίνησην, ούτε βεβαίως, θα είχε συνέλθει η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος. Δεν επιθυμούμεν να αναφερθώμεν εις το παρελθόν, εις την μέριμναν πασών των Εκκλησιών, εις την στήριξιν των εν καιροίς δυστήνοις, εις τας Αυτοκεφαλίας, αλλά και εις τα δεινά του εθνοφυλετισμού. Έχομεν ακλόνητον την βεβαιότητα, ότι ο Δομήτωρ της Εκκλησίας θα επιβλέψη επί την «άμπελον» Αυτού και θα «καταρτίση» αυτήν. Όλοι οι Ορθόδοξοι πιστοί οφείλομεν να προσευχώμεθα και να ικετεύωμεν τον Κύριον να θεραπεύσει τα ασθενή και να αναπληρώσει τα ελλείποντα.

ΕΡ: Στις 2 Νοεμβρίου του 2019 συμπληρώσατε τον 28ο έτος της Πατριαρχίας Σας και στις 29 Φεβρουαρίου 2020 το 80ο έτος της ηλικίας Σας. Οι ημερομηνίες αυτές είναι δύο σημαντικά ορόσημα. Σε συντομία ποιος είναι απολογισμός;

ΑΠ: Δοξολογούμεν τον Θεόν δι' όσα επεδασίλευσεν εις το ταπεινόν μας πρόσωπον, κρατύνων ημάς εις όλα τας φάσεις και εις όλας τας περιστάσεις της ζωής μας. Αφιερώσαμεν την ζωήν μας, άνευ όρων, εις τον Χριστόν και εις την Εκκλησίαν του. Το επόμενον έτος συμπληρούνται 60 έτη από της εις διάκονον χειροτονίας μας.

Καθ' όλην την πατριαρχίαν μας ηγωνίσθημεν διά την ευστάθειαν και την ενότητα της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Προηγάγομεν τον διαπολιτισμικόν, τον διαθρησκευτικόν και τον διαχριστινικόν διάλογον, ανελάβομεν ποικίλας πρωτοβουλίας δια την προστασίαν του περιβάλλοντος. Διελέχθημεν με πολιτικούς και θρησκευτικούς ηγέτας, με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, με ειδικούς επιστήμονας και διανοούμενους διά την ειρήνην και την καταλλαγήν, διά την αδελφοσύνην και την αλληλεγγύην, διά τον πολιτισμόν και την σύγκλινσιν των πολιτισμών , διά την

πίστιν και την γνώσιν, διά τον σεβασμόν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και πρωτίστως της ελευθερίας της θρησκείας.

Δεν εσιγήσαμεν απέναντι εις σύγχρονους εξελίξεις, αι οποίαι φαλκιδεύουν την ιερότητα και την ωραιότητα του ανθρωπίνου προσώπου, απέναντι εις τον οικονομισμόν και την τεχνοκρατίαν, την εκκοσμίκευσιν, τον ατομοκεντρισμόν και την ευδαιμονοθηρίαν.

Ετοποθετήσαμεν παντού και πάντοτε τον λύχνον «επί την λυχνίαν». Εγνωρίζαμεν ότι η ισχύς μας είναι πνευματική, είναι η δύναμις της Ορθοδόξου πίστεως και παραδόσεως. Η πιστότης εις την μοναδικήν αυτήν Παράδοσιν όχι μόνον δεν καθιστά τον πιστόν αδιάφορα διά την ιστορίαν και τον κόσμον, αλλά απελευθερώνει δυνάμεις διακονίας, αγάπης, προσφοράς, αλληλεγγύης. Αυτήν την ιεράν Παρακαταθήκην της Ορθοδοξίας, τα όσια και τα ιερά του Γένους, τον τόπον και τον τρόπον της εν Χριστώ και κατά Χριστόν βιοτής, την ορθήν πίστην, την ορθήν λατρείαν του Θεού και την ορθοπραξίαν, φυλάττομεν ακοίμητοι εν Φαναρίω, μετά των περί ημάς αδελφών και συγκληρονόμων των πατρώων παραδόσεων, ως κόρην οφθαλμού, «τη προσευχή προσκαρτερούντες», «ποτέ από το χρέος μη κινούντες».

ΕΡ: Τί αισθάνεστε κατά τα ευλαβικά προσκυνήματα Σας στις αλησμόνητες πατρίδες της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης και κατά τις τακτικές επισκέψεις στην γενέτειρα Σας Ίμβρο;

ΑΠ: Μέγα και θαυμαστόν το όνομα του Θεού της αγάπης, ο οποίος μας ηξίωσε να τελέσωμεν ιεράς ακολουθίας και Θείας Λειτουργίας εις ναούς της Μικράς Ασίας, του Πόντου και της Ανατολικής Θράκης, μετά από πολλάς δεκαετίας εγκαταλείψεως και σιωπής. Είναι αδύνατον να περιγραφή η συγκίνησις, η χαρά, ο υπαρξιακός συγκλονισμός και η ευγνωμοσύνη προς τον Θεόν, που αισθανόμεθα κατά τας προσκυνηματικές επισκέψεις εις τα μαρτυρικά και ηγιασμένα αυτά χώματα, όταν ψάλλωμεν το «Χριστός Ανέστη». Είμεθα βέβαιοι ότι σκιρτούν αι ψυχαί των μυριάδων Ορθοδόξων, οι οποίοι αναπαύονται προσδοκώντας ανάστασιν νεκρών εις την μικρασιατικήν και θρακικήν γην. Οι πρόγονοί μας άφησαν την σφραγίδα της Ορθοδόξου ταυτότητος των, έχτισαν μεγαλοπρεπείς ναούς, μοναστήρια, σχολεία, υπέροχους οικισμούς, όλα αποτυπώματα της ευφυΐας και ευσέβειας των, της ελπίδος της κοινής Αναστάσως.

Εντονώτατα είναι τα συναισθήματά μας όταν επισκεπτόμεθα την ιδιαιτέραν μας πατρίδα, την ερατεινήν νήσον Ιμβρο, η οποία εβίωσεν από του έτους 1964 και εξής πραγματικής καταστροφής. Το 95% των κατοίκων της ηναγκάσθησαν εκ των περιστάσεων να εγκαταλείψουν την γενέτειραν. Σήμερον υπάρχει πάλιν ελπίς διά

την «παιπαλόεσαν». Τα σχολεία μας λειτουργούν και πάλιν, πολλές δεκαετίες μετά την κατάργησιν των. Ιδίως κατά τους θερινούς μήνας πολλοί Ίμβριοι επιστρέφουν εις την πατρώαν γην. Αρκετά από τα καταστραφέντα εξωκκλήσιά μας ανεκαινίσθησαν και λειτουργούνται. Είμεθα αισιόδοξοι δια το μέλλον. Δόξα τω Θεώ, πάντων ένεκεν.

ΕΡ: Το Οικουμενικό Πατριαρχείο ανακήρυξε το 2020 «έτος ποιμαντικού ανακαινισμού και οφειλετικής μερίμνης διά την νεολαίαν». Ποιος ήταν ο λόγος και ποιες δράσεις προγραμματίζονται στην διάρκεια του έτους;

ΑΠ: Η Εκκλησία στρέφεται με ιδιαίτεραν στοργήν προς τους νέους, προσφέρουσα εις αυτούς υπαρξιακήν αρωγήν εις αυτήν την ευαίσθητον φάσιν της ζωής των, και προσανατολίζουσα αυτούς προς την αλήθειαν της εν Χριστώ ζωής. Ως σοφώς, απεφάνθη η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας (Κρήτη, 2016), «οι νέοι είναι όχι απλώς το 'μέλλον' της Εκκλησίας, αλλά η ενεργός έκφρασις της φιλοθέου και φιλανθρώπου ζωής αυτής εν τω παρόντι».

Με ικανοποίησιν διαπιστούμεν ότι εις τας επαρχίας του Θρόνου εκτυλίσσονται διάφοροι πρωτοβουλίαί και δράσεις εν τω πνεύματι μιας «διαλεγομένης ποιμαντικής», ενός διαλόγου με τους νέους, εις τον οποίον η ποιμαίνουσα Εκκλησία τους προσεγγίζει, τους ακούει πριν να ομιλήσει, τους καλεί να υπερβούν την τάυτισιν της θρησκευτικής πίστεως με συντηριτισμόν και αδιαφορία δια την ζωήν και υπενθυμίζει εις αυτούς ότι έχουν το προνόμιον να είναι φορείς της ολοφώτου Ορθοδόξου παραδόσεως, τιμαλφών αξιών, τας οποίας πρέπει να ανακαλύψουν, να βιώσουν, να εφαρμόσουν και να υπερασπισθούν απέναντι εις άλλας προσφοράς νοήματος ζωής, αι οποίαι αφθονούν εις τα πλουραλιστικές κοινωνίας μας.

Ημείς έχομεν προγραμματίσει την οργάνωσιν μιας συναντήσεως των νέων των εν Τουρκία Ορθοδόξων κοινοτήτων περί τα τέλη Αυγούστου. Έχομεν την πεποίθησιν, επιβεβαιουμένην συνεχώς δια των συζητήσεων μας με νέους και νέας, ότι, εφ' όσον η νεολαία προσεγγισθή με αγάπην, κατανόησιν και πνεύμα αλληλεγγύης, όχι μόνον ανταποκρίνεται αλλά αποκαλύπτει δημιουργικά και εντυπωσιακάς δυνάμεις, τας οποίας θαυμάζομεν.

Παρά τα περί του αντιθέτου θρυλούμενα, δήθεν ως επιστημονικώς τεκμηριωμένοι αλήθειαι, η νεότης είναι μια ιδιαιτέρως «θρησκευτική» περίοδος της ανθρώπινης ζωής, με πολλές μεταφυσικά αναζητήσεις και πολλήν «ελπίδα» και αναμονή ενός κόσμου χωρίς αδικίαν, βίαν και πόνον, ο οποίος κόσμος εν τέλει εικονίζει την Βασιλείαν του Θεού, «καινούς ουρανοὺς και γην καινήν... εν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ» (Β΄Πετρ. Γ΄, 13).

ΕΡ: Κατά την εκτίμηση Σας ποια είναι τα κρίσιμα ζητήματα για τον άνθρωπο και την κοινωνία σήμερα παγκοσμίως και πώς θα μπορούσαν να δοθούν λύσεις σε αυτά;

ΑΠ: Υπάρχουν τα αιώνια προβλήματα της ανθρωπότητας, τα οποία την απησχόλησαν, την απασχολούν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν μέχρι της συντέλειας του αιώνος, και έχουν σχέσιν με την *conditio humana*, την «ανθρωπίνην κατάστασιν». Μεταξύ αυτών κυριαρχεί το πεπερασμένον της ανθρωπίνης ζωής, τα προβλήματα της επιβιώσεως, συμβιώσεως, αι περιπέτειαι της πολιτικής, η ειρήνη και ο πόλεμος, το απρόβλεπτον της ανθρωπίνης ελευθερίας και πολλά άλλα. Εἰς την εποχήν μας ἐδόθησαν λύσεις εἰς πολλά ζητήματα, εἰς τα οποία παλαιότερον ἐθερείτο ὅτι δεν εἶναι δυνατόν να δοθῇ λύσις. Ἐδημιουργήθησαν, ὁμως, νέα προβλήματα, παράγωγα της προόδου, το οικολογικόν πρόβλημα, η αλαζονεία της επιστήμης, η αθεΐα, και πολλά άλλα σύγχρονα αδιέξοδα. Και θρησκευτικός φονταμενταλισμός ἐρχεται σήμερον να προστεθῇ εἰς το παζλ ενός διασπασμένου κόσμου.

Ἡμεῖς προσωπικῶς πιστεύομεν ἀκλονήτως ὅτι μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος κατανοεῖ τον εαυτόν του ἐν ἀναφορᾷ και ἐν σχέσει προς τον Θεόν, τον Δημιουργόν, τον Σωτήρα και τον ἐρχόμενον Κύριον της δόξης, δύναται να ἀναπτύξει τας δημιουργικάς τους δυνάμεις, να ἀληθεύει ἐν ἀγάπῃ. Τελικῶς, ὁ ἄνθρωπος δεν εἶναι δυνατόν να μείνει ἐν ἀληθείᾳ «πιστός στη γῆ», ως ἤθελεν ὁ φιλόσοφος, με κλειστήν την πύλην του ουρανοῦ. Δεν εἶναι τυχαίον ὅτι αι μεγάλαι ἀνθρωπιστικάι κατακτήσεις, ὅ,τι ὠδήγησεν εἰς ἕνα δικαιότερον κόσμον, φέρουν την σφραγίδα της πίστεως εἰς τον Θεόν της ἀγάπης.

Κατ' ἄνθρωπον, και ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί δεν γνωρίζομεν την μελλοντικήν πορείαν των ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Πιστεύομεν ὁμως ἀκλονήτως ὅτι το μέλλον εὑρίσκεται εἰς τα χεῖρας του σαρκωθέντος Λόγου, ὁ οποίος ἀνέλαβε την ἡμετέραν μορφήν διὰ να ἐλευθερώσει τον ἄνθρωπον και την κτίσιν ὅλην ἐκ της φθοράς και του θανάτου, και υπεσχέθει ὅτι θα εἶναι μεθ' ἡμῶν και υπέρ ἡμῶν ἕως της συντέλειας του αιώνος. Ζῶμεν αὐτήν την πανσωστικήν παρουσίαν του Χριστοῦ ἐν τη Ἐκκλησίᾳ, η οποία εἶναι ὁ τόπος και ὁ τρόπος της παρουσίας Του ἐν τῷ κόσμῳ.

Αυτήν διακονούμεν, εν αυτή σωζόμεθα.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ